

Bestuurlijke afspraken voor basisdienstverlening schuldhulpverlening

Ondertekenaars

Partijen

- Divosa
- De Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK)
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
- Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG)

Bovengenoemde brancheorganisaties en professionele dienstverleners - die hun leden niet direct kunnen binden - stimuleren dat hun leden/opdrachtgevers deze bestuurlijke afspraken met bijbehorende doelstellingen onderschrijven.

Vanuit de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden is het volgende geconstateerd:

- Dat het aantal huishoudens met problematische schulden de afgelopen jaren is gestegen, naar rond de 726.000 huishoudens.¹
- Dat het kabinet-Rutte IV de ambitie heeft om het aantal huishoudens met problematische schulden te halveren in 2030 t.o.v. 2015. In 2015 leefde 8,6 procent van de huishoudens met problematische schulden. Op 1 januari 2021 was dit percentage 8,8%. In 2030 moet dit getal gedaald zijn naar 3,8 procent.²
- Dat het bieden van een schuldregeling een instrument is dat vanuit schuldhulpverlening kan worden ingezet en dit één van de mogelijkheden is om mensen met schulden een schuldenvrije toekomst te bieden.
- Dat ondanks inspanningen het aantal mensen dat geholpen is met een schuldregeling tussen 2015 en 2022 is afgenomen. Zo hadden in 2015 nog 32.544 mensen een schuldregeling, terwijl in 2022 nog maar 16.423 mensen een regeling hadden.³
- Dat het vergroten van het aantal schuldregelingen wordt gezien als één van de mogelijkheden om de kabinetsdoelstelling te behalen.
- Dat de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) een kaderwet is, waarin gemeenten eigen beleidsvrijheid hebben en binnen die kaders een eigen aanpak kunnen formuleren.
- Dat de Commissie sociaal minimum concludeert dat er ongewenste verschillen zijn tussen gemeenten in de dienstverlening waar inwoners aanspraak op kunnen maken.⁴

Partijen onderschrijven de gezamenlijke doelstelling:

- Dat meer mensen met schulden eerder en nog betere schuldhulpverlening ontvangen en dat gemeenten in dat kader de dienstverlening gelijk trekken.

Partijen nemen als uitgangspunt:

- De basisdienstverlening is door de partijen vastgesteld en leidt naar verwachting tot een verbetering van het bereik en de kwaliteit van de schuldhulpverlening, waaronder het vergroten van het aantal schuldregelingen.
- Dat de gehele gemeentelijke schuldhulpverlening bestaat uit nog meer aspecten dan de elementen van de basisdienstverlening die staan genoemd in deze bestuurlijke afspraken. Deze zijn vanwege de afweging tussen gevraagde doelstellingen, inspanning en verwacht resultaat niet mee genomen. Deze bestuurlijke afspraken gaan over de hieronder genoemde elementen en worden in deze bestuurlijke afspraken basisdienstverlening genoemd.
- Dat de implementatie van de basisdienstverlening plaatsvindt binnen de bestaande decentrale kaders van de Wgs en de middelen die het Rijk reeds beschikbaar heeft gesteld.⁵
- Dat het van belang is halfjaarlijks te rapporteren over de voortgang van de implementatie van de basisdienstverlening aan de stuurgroep Geldzorgen, Armoede en Schulden (hierna: stuurgroep).

Daartoe maken partijen de volgende afspraken

- Partijen zien de basisdienstverlening als middel om het bereik en de kwaliteit van de schuldhulpverlening te verbeteren, en het aantal schuldregelingen te vergroten en de verschillen tussen gemeenten te verkleinen.
- Partijen stimuleren hun leden om de basisdienstverlening voor de schuldhulpverlening te implementeren. Enkele elementen worden direct door partijen geïmplementeerd, de overige elementen vragen om een nadere uitwerking en/of onderzoek voordat implementatie kan plaatsvinden, deze zijn aangeduid met *. Partijen committeren zich om aan deze nadere uitwerking invulling te geven.
- De basisdienstverlening worden verwerkt in een actieplan waarin wordt beschreven hoe de elementen kunnen worden geïmplementeerd en/of op welke wijze nader onderzoek zal plaatsvinden. De fases, die zijn opgenomen in de basisdienstverlening, zijn afgeleid van de routekaart Financiële Zorgen.
- De onderhavige bestuurlijke afspraken gelden tot en met het moment dat partijen de basisdienstverlening hebben uitgewerkt en geïmplementeerd.

¹ CBS (2022). Schuldenproblematiek in beeld. Bureau Wet schuldsanering natuurlijke personen (2022).

² Dit percentage is gebaseerd op prognose cijfers van het CBS, Huishoudens in de toekomst (2022).

³ NVVK (2022). Jaarverslag 2015 t/m 2022.

⁴ Een zeker bestaan - Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum (overheid.nl), 30 juni 2023, p.173.

⁵ Kamerbrief, basisdienstverlening voor schuldhulpverlening, 16 november 2023

Fase schuldhulp	Element basisdienstverlening
<i>In beeld</i>	Het gebruiken van een registratiesysteem om samenwerking tussen verschillende hulpverleners te versterken en om doorgeleiding naar professionele schuldhulpverlening te bevorderen.
<i>In contact</i>	De aanmelding voor schuldhulpverlening voor mensen met problematische schulden faciliteren zonder drempels (zonder veel papierwerk).*
<i>In gesprek</i>	<p>Een bewezen instrument gebruiken voor systematische intake en triage bij problematische schulden, zodat het individuele verhaal in beeld komt en er op maat van de inwoner gewerkt kan worden.*</p> <p>Het hulpaanbod is toegespitst op specifieke groepen met problematische schulden (bijv. ondernemers, jongeren, huizenbezitters, andere culturele achtergrond), zodat op maat op bepaalde kenmerken wordt ingespeeld.*</p> <p>Hanteren van maximale doorlooptijden (ook schuldeisers) per processtap.*</p> <p>Het starten van begeleiding vanaf het eerste gesprek.</p>
<i>Rust en overzicht</i>	<p>Het afgeven van een beschikking met een plan van aanpak op basis van triage via bewezen aanpak voor alle hulpvragers waarvoor na eerste gesprek meer dan enkel advies nodig is, zodat inwoner vanuit rust het proces in kan stappen.</p> <ul style="list-style-type: none">• Incl. begeleiding en nazorgplan o.b.v. intrinsieke doelstelling en breed toekomstperspectief hulpvrager, vanaf start hulptraject en indien noodzakelijk inzet budgetcoaching, budgetbeheer of schuldenbewind door professionals.• Procesoverzicht met volgende contactmomenten aangepast op hulpvrager. <p>Aansluiten op VISH (deurwaarders doorgeven dat iemand schuldhulp krijgt) en landelijk schuldenpauzeknop.*</p> <p>Het bieden van een begeleidingstraject. Onderdeel hiervan is financiële begeleiding op maat (coaching, training, ondersteuning, budgetbeheer, bewind) waarbij wordt gekeken naar wat iemand nodig heeft.</p>
<i>Plaatje compleet & perspectief</i>	<p>Aansluiten op het Schuldenknooppunt (platform voor gegevensuitwisseling in de schuldhulp), zodat de ontzorgingsplicht wordt vervuld en zo snel mogelijk naar een schuldenovereenkomst gewerkt kan worden.</p> <p>Het bieden van een standaard saneringskrediet met aflostermijn van 18 maanden en waarbij de afloscapaciteit wordt berekend op basis van het vrij te laten bedrag.</p>
<i>Met vertrouwen toekomst tegemoet</i>	<p>Plan van aanpak evalueren en herzien met evt. aangepast aanbod begeleiding en nazorg aan de hand van een meetinstrument.*</p> <p>Altijd persoonlijk contact opnemen met de hulpvrager wanneer sprake is van een terugval.*</p> <p>Het toetsen van vroegsignalen op afgeronde schuldtrajecten in de eerste zes maanden na afronding traject.*</p> <p>Het bieden van begeleiding aan inwoners die een WSNP- traject (gaan) volgen.</p>
<i>Algemeen</i>	Het verbeteren van de samenwerking binnen gemeenten door de inzet van Convenant Lokale Overheid.

* Deze elementen vragen (deels) nadere uitwerking en/of onderzoek.

Partijen organiseren de samenwerking als volgt:

- Eén keer per maand komen partijen samen in het afstemmingsoverleg elementen basisdienstverlening. Dit overleg wordt voorgezeten door de VNG. In dit overleg wordt de voortgang besproken van de implementatie van de basisdienstverlening.
- Daarnaast zijn partijen actief in vier werkgroepen. De basisdienstverlening zijn verdeeld op basis van thema's en belegging van huidige dossiers. In deze werkgroepen worden de basisdienstverlening omgezet tot een actieplan.

Werkgroep	Voorzitter
1 – Gegevensdeling	SZW
2 – Financiële begeleiding	VNG
3 – Sneller perspectief	NVVK
4 – Diverse	SZW

- Terugkoppeling vindt plaats in de stuurgroep Geldzorgen, Armoede en Schulden (hierna: stuurgroep). De NVVK is niet structureel aanwezig bij dit overleg maar zal worden uitgenodigd indien voortgang van de bestuurlijke afspraken geagendeerd is. De eerste voortgangresultaten van de implementatie van de elementen van basisdienstverlening voor schuldhelpverlening worden medio 2024 aan de stuurgroep voorgelegd.

Divosa

Vertegenwoordigd door:
De heer E. (Erik) Dannenberg
Voorzitter Divosa

Op 21 maart 2024 te Den Haag

De Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet

Vertegenwoordigd door:
De heer M. (Marco) Florijn
Voorzitter NVVK

Op 21 maart 2024 te Den Haag

Partijen treffen de volgende maatregelen rondom de communicatie:

- Partijen informeren hun leden over de onderhavige bestuurlijke afspraken en over de inhoud van de basisdienstverlening.
- De wijze waarop partijen over deze bestuurlijke afspraken en over de inhoud van de basisdienstverlening communiceren, wordt vooraf tussen partijen afgestemd.
- Partijen zorgen voor een eenduidige communicatie, kernboodschap en handelingsperspectief naar externen.
- De onderhavige bestuurlijke afspraken worden middels een Kamerbrief kenbaar gemaakt.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Vertegenwoordigd door:
Peter Heijkoop
Portefeuillehouder VNG

Op 21 maart 2024 te Den Haag

De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Namens:
Drs. C.J. (Carola) Schouten
Minister voor Armoedebestrijding, Participatie en Pensioenen en viceminister-president in het kabinet-Rutte IV

Op 21 maart 2024 te Den Haag